

**ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІВ
ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК НАЛАГОДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Мороз Р. П.

*магістр кафедри дошкільної та початкової освіти
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

Юрченко М. А.

*магістр кафедри дошкільної та початкової освіти
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

Алієва В. А.

*магістр кафедри дошкільної та початкової освіти
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

В умовах сучасного життя важко уявити себе без цифрового середовища. Однією з важливих етапів розвитку та саморозвитку вчителя є цифрова компетентність. Цифрова компетентність – це базова річ, без якої неможливо уявити роботу сучасного вчителя. В специфіці розвитку цифрової компетентності учителя початкових класів, розроблено організаційно педагогічну модель, яка містить завдання щодо розвитку її компонентів та передбачає низку підходів, принципів, положень, що дозволяють налагодити освітній процес.

В змісті Нової Української школи (НУШ) акцентовано, що в умовах періодичних локдаунів і карантинів саме цифрові технології дають змогу не зупиняти навчання, а безпечно продовжувати його в дистанційному або змішаному форматі. Тому сьогодні цифрова грамотність для педагогів стає пріоритетом. Отже, цифрова компетентність заслуговує на особливу увагу, адже їх набуття та постійне вдосконалення дає змогу швидко та якісно давати відповідь на виклики інформаційного суспільства.

Якщо розглянути досвід зарубіжних країн, то можна побачити чітке формування та розвиток цифрової компетентності педагогів, про що свідчить Європейська рамка цифрової компетентності для освітан. Це не тільки технічні навички, але й опис того, як цифрові технології можна використовувати для навчання [5].

Якщо звернутись до Українського законодавства з цього питання, то побачимо, що у Концепції Нової української школи, Законі України про освіту (2017 р.) наголошують на потребі володіння інформаційно-цифровою компетентністю всіх громадян [1; 2].

Педагоги повинні критично підходити до достовірності, надійності та впливу інформації на особистість, що є на доступних цифрових носіях, вміти використовувати цифрові технології для свого подальшого розвитку. Також педагог має вдало використовувати доступну інформацію, фільтрувати, оцінювати, створювати, та поширювати цифровий контент.

Робота з цифровим технологіями та їх вмістом вимагає критичного і допитливого підходу до використання цих інструментів. Педагог має вміти створювати безпечне інтернет середовище для своїх учнів, знати шляхи та засоби безпечного поведіння в мережі Інтернет, а також уміти захищати особисту інформацію у цифровому середовищі. Інтернет-навички є складовими цифрової обізнаності. Вони, крім того, мають доповнюватись такими навичками, як критичне мислення, медіаграмотності, комунікаційними навичками тощо. Основною причиною недостатньої обізнаності вчителів у цій галузі є брак можливостей та інформації для вчителів, що зумовлене різноманітними організаційними та технологічними чинниками [3].

Розвиток цифрової компетентності вчителя на даний час є самим актуальним з питань. Адже багато дітей в наш час йдуть на дистанційну форму навчання, тому сучасні педагоги мають бути обізнані в сфері ІТ-технологій та цифрової грамотності. Вчителі мають йти в ногу з часом, швидко та ефективно реагувати на соціальні та економічні зміни в наш час, бути здатними використовувати новітні цифрові технології, вміти створювати відповідне освітнє середовище для своїх учнів, знати шляхи та засоби безпечного поведіння в мережі Інтернет.

На сьогоднішній день учні більш зацікавлені в інтерактивному форматі проведених уроків. Діти люблять наочні картинки, короткі відео замість повільного і послідовного ведення уроку. Вони цінують речі, які одразу можна спробувати на практиці і значно гірше сприймають суху теорію, що відірвана від реального життя. Застосування інформаційних технологій дає змогу: зацікавити учнів, зробити урок захопливим, цікавим, яскравим, дає змогу дітям

сприймати предмети та явища різнобічно, системно, емоційно, вчитися аналізувати, висловлювати власні думки, розвивати практичні навички розв'язання навчальних завдань [4].

Нині урок без цифрових технологій – це не ефективно, хоча б тому, що діти ними досить добре володіють, звикли до сучасного способу подання інформації. Якщо їм пропонують тільки підручники та записи крейдою на дошці то учням це не цікаво, вони «відсиджують» уроки, щоб нарешті по швидше повернутись до гаджетів. Усе, що може робити сучасний вчитель без сучасних технологій – це конкурувати з Google, тобто просто надавати інформацію. А насправді потрібно рухатись в ногу з часом і бути цікавим для підростаючого покоління.

Зростання інформаційних технологій в повсякденному житті людини потребує формування інформаційно-цифрової компетентності. Організація нового освітнього середовища потребує використання нових інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі та управлінні закладом і системою освіти загалом, що має стати інструментом забезпечення успіху Нової української школи.

Література:

1. Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145- VIII «Про освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Нова українська школа. Основи стандарту освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Інтернет семінар для педагогічних працівників з проблеми «Інформаційно-цифрової компетентності сучасного вчителя Нової української школи» URL: <https://www.google.com/search?q=http%2F%2Fsites.google.com%2Fpu.org.ua>
4. Інформаційно-цифрова компетентність вчителя Нової української школи. URL: <https://www.slidesshare.net/School-10/ss-138520944>
5. Концепція розвитку цифрових компетентностей. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text>